

Quid magis paradoxum, audax & hoc aevo periculofam, quam ille protervus incredulorum conatus, quo levissimis de causis Pentateuchum ab auctoritatis pristinae gradu, post diuturnam ultra 3000 annorum possessionem disturbare, divina hæc scripta, religionis nostrae quaepiam fundamenta convellere, & sanis sibilisque improbis adnituntur explodere, quorum tamen authenticam foederis utriusque paginae, Christi & Apostolorum testimonia, unanimis Judaeorum, Samaritarum, Christianorum, atque nationum aliarum consensus, traditio, vetustas, praescriptio, continua priscorum documenta, antiquissimæ translationes evincunt. Si quis tam inficeta scepsi profanorum & gentilium volumina lacefferet, & ea suis tantum scriptoribus abnegaret, quam acerbis perstringeretur dicteriis adeo intemperantis epicriseos parens! & merito, nam *Platonis, Aristotelis, Ciceronis, Varronis, aliorumque ejusmodi authorum libros unde noverunt homines, quod ipsorum sint, nisi eadem temporum sibimet succedentium contestatione continua? August. lib. 33. C. 6. contra Faustum Manich. edit. Antv.* Quid nunc censendum de praesentibus hodie *Marcionibus, Hobbesis, Spinosis, Socinis* qui jaculis omnibus Mosaicis & postea *N. T.* scripturis machinantur perniciem; quae tamen omnibus authenticæ in & extrinsecæ notis inclarescunt.

Historiae summum veritatis, nullibi partium studium, nullum antilogiæ, nisi apparentis vestigium prae se ferunt. Eadem sermonis sinceritate & diffusione, quae vel in proprium dedecus, vel laudem vergunt, candide recensentur. Omnes hic sunt egregii historici dotes, quas in aliis frustra requiras: nullae sunt alibi, quas hic desideres. Et quomodo contingere potuerit, ut unus vel plures (pauci tamen) & omnes, & tam diu, & in hac maximi momenti re & scriptura fallerent? Quis unquam Apio, Julianus, Celsus, Porphyrius fidem Pentateuchi vel vacillare tantum

tum, probavit? Abfuerit Moses a rerum gestarum, quas exarat, tempore multas annorum periodos, annon eas rescire potuit (remota licet inspiratione, & seclusa his super notitiis divina providentia) sola magistra paradisi? nam *Moses Amram* filius annis 8 & 40 post obitum *Levi* aspexit lucem: *Levi* cum *Isaac* vixit annos 40: *Isaac* cum *Abraham* 85. & cum *Sem* 50. *Sem* annis 8 & 90. ante diluvium extitit, *Lamechum* ergo vidit & *Mathusalem*, & hic uterque primum hominem, a quo illos hæc omnia edoctos esse, quis ambigat? Adhæc de transcriptis & varii generis monumentis ne minime dubitamus; nam præter artem, verba polito saxo, lateri, plumbo, aut ligno incidendi, aliquam scribendi notionem similem nostræ ævum Mosaicum præcessisse, eruditi probant. Sub *Josua Conf. 15.* קִרְיַת סַפֵּר *Civitas literarum* jam apud Cananaeos floruit. Et nunquid Bibliomachi *Sanchoniathonem* ante *Mosen* jam scripsisse jactant? & cum postea unicus & politiae & religionis codex fuerit Pentateuchus, non potuit in exiliis & excidiis sine utriusque status interitu disperdi, sicut volunt ex lib. 4. *Esdrae* apocrypho.

Dogmata fidei sunt excellentia, sublimia, nunquam rationi adversa, & ea profecto sunt, quæ nulla, utut fecunda humani ingenii vis ac perspicacia in Graecia aut Latio unquam parturiit, ita quidem, ut sufficiens illorum ratio in sola revelatione sit disquirenda.

Dogmata morum a sanctitate, justitia, & prudentia mirifice temperantur ac commendantur, & quis in suspensionem adducat, scriptori etiam has virtutes cordi fuisse? is vero virtutum amor qui cum fraude & mendacio perstabit?

Prophetia (Sacrae historiae partes) sunt veraces, exacte omnes impletæ, quarum eventum veritatemque solum inficiatur, qui culpa propria ad solem caligat: Perpendantur oracula *Gen. 9. de Canaan. Gen. 49. de Ru-*

*Ruben, Simeone & Levi. Num, 24. de regno Saul
propter Agag auferendo.*

Stylus simplex est, clarus & brevis, ea tantum, quae necessaria sunt, referens, Conf. Gen. 1. 2. 3. hanc tamen sublimitatem Longinus Gentilis admiratus est. Et quanta antiquitatis ac sinceritatis prodat signa, norunt, qui alios pariter lucubrant libros ac veteres scriptores. Fatemur, in Mosaicis narrationibus plura non nunquam extra locum suum & temporum seriem diffusa esse, sed haec ipsa integrae fidei opus & scriptorem denotant, qui certissima, comperta & explorata narrans, non eam in conscribendis rebus sedulitatem collocat & seriem, non vanos lepores & flosculos aspergit, velut auctor quidquam aliud, quam Religio- nis, veritatis & virtutis studium animo versans.

Libri Dogmatici loquuntur dilucide divinam unitatem, omnipotentiam, providentiam clementiam, Justitiam, adventum Messiae Soteris nostri,. At vero Deum esse triunum, Salvatorem Deum hominem, in cruce perpeffurum esse, spiritualis tantum regni conditorem subobscure & per typos denuntiant. Haec enim cumlatior luminis divini copia, subito ac simul illapsa imbecilles mundi adolescentis laesisset oculos, nec rudis Hebraeorum iutellectus tam veritates sublimes rite percepisset, quare facili sensim, & plana semita ad capienda difficiliora suo tempore mysteria oportuit hunc populum dirigere ac perducere.

